

جمعیت علمیة اسلامیه نك ناشر افکاریدر

صاحب امتیاز :

فاتح مجیز درساملرندن
استانبول مبعوثی
مصطفی عاصم

سر محرر :

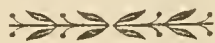
فاتح مجیز درساملرندن
توفاد مبعوثی
مصطفی صبری

مدیر مسئول :

مکتب قضاة معلملرندن
کلیسی منیر

مندرجات

تاریخ اسلام صحائفندن	طاهر المولوی
حقیقتندن واز کچه مم	ع . خیری
شرق و غرب قادیئلری	م . صفوت
اسای وسطی ده انکایز - روس رقابتی	نظام الدین
علوم نیه تدوین اولوب هر برینه مخصوص براسم طایقامشدر . ع . خیری	
ترکیا اتفاق ایتملی می	عبدالله داود
مکتب قضاة امتحاننده قزانانلر	

نسخه سی ۱ غروشددر

آبونه اجرتی (پوسته اجرتیه برابر در)

ممالک اجنبیه ایچون :
۲۰ ، ۶۰ فرانق
» ۱۰ ، ۳۰

استانبول وولایات ایچون :
بر سنه لکی ۶۰ غروش
التی آیلنی ۳۰ »

درج اولنیمان اوراق اعاده ایدلمز

قارئلرمنزه

۱ کثر مقالاتنه آیات کریمه واحادیث نبویه درج ایدلمش بولندینی نظراعتباره آلنه رق رعایتسزلکده بولنلما می رجا اولنور .

در سعادت

محمود بك مطبعه سنده طبع اولنمشدر

اون بش اون آلتی سنه اول یازلمش اثر لرمدن :

• مقدمه •

یاخود

علوم نیه تدوین اولنوب هر برینه مخصوص بر

اسم طاقیلشددر ؟

انسانلرک قوه ادراکیه سنده کی کلام حصولی حقایق اشیا واحوالی اقتدارلریله متناسب بر صورتده بیلیمکدن بشقه برشیه اولاماز . بوحقائق واحوال ایسه یک چوق ودرلو درلو اولدیغندن قارمه قاریشیق بر طرزده ضبط اولنسی نهایت درجه کو جلمشدیکسندن یولنده اوقونلمسیه ممکن مرتبه قولایلاهدیرلمسی نظر دقه آنتوب بر برلرندن سچیلرک دائره مضبوطیه کیرمسی اقتضا اتمکله اعظم حکمای اسلامیه ایسته بوکا شووجهله تصدی ایتدیلر : بر شیده ویاخود کندیسنه اعتبار اولنور تناسب ایله اشیا متناسبیه متعلق : طاقم مسئله لری محتوی بولنان بر علم دنیایکی کبی اوشینله اشیا متناسبیه ده علم کلام ، اصول فقه کبی علوم معتبره نك موضوعی دنیلور . چونکه مسائلک موضوعی کندیلرینی مشتمل اولان علمک موضوعنه راجمدر . ایدی بر موضوعده برلشان مسئله لرک هیئت مجموعه سی دیگر موضوعده برلشان مسائلدن آیریلورق بر علم صایلدی ده کافه علوم موضوع . علری سایه سنده بر برلرندن سچیلدیلر . و بو علملر برر برر بویله جه تدوین اولنه کلدیلر .

فقط بو-وزلری لایقیله آکلامق موضوع مسئله نك موضوع علمه کیفیت رجوعی کبی بر . ایکی شیئی بیلیمکه موقوفدر . بناءً علیه صره سیله بولنلرک هر بریسنندن بحث ایده جکیز . « الموفق هوالله »

« برنجیسی » : موضوع علم نیه دیرلر ؟ برکره آتی آکلایهلم :

هرهانتکی علم اولورسه اولسون اولعلمک موضوعی « موضوع النحو » کبی ترکیب اضافی صورتنده ایراد

ایتدیگمزرده کندیسنک مضاف الیهی بولنان علمده — که مثالزده نحودر — اعراض ذاتیه سنندن بحث اولنان شیددر . مثلاً طبک موضوعی بدن انساندر ، بو علمده انسانه عارض اولان خسته لق ، ایسلک اعتباریله بدن انسانک احوالندن بشقه برشیددن بحث ایدلمز .

نحوک موضوعی بولنان کلامده بویلهدر ؛ بو علمده اعراب ، بناء نقطه نظرندن کلمه نك احوالندن بحث اولنور .

موضوعک تعریفنده کی « اعراض » ک مفردی اولان عرض ، کندیسنی قضیه نك محمولی یابدیغمزرده نه موضوعک ماهیتندن اعم اوله رق یالکیز باشنه قائم بر حقیقه تددر ، نه ده اوماهیتک جزئی ویا مساویسی ؛ بلکه موضوعک ماهیتندن خارج برشیددن عبارتدر .

عرض ذاتی . — منشأی ذات اولان بر امردر . بوده ایکی درلودر .

۱ — نشئتکاهی طوغریدن طوغری به ذات اولور :

انسانه عارض اولان ادراک کبی ؛ ادراکک انسانه عروضی دیگر برشیء توسط اتمکسزین طوغریدن طوغری بهدر .

۲ — نشئتکاهی طوغریدن طوغری به دکل ، بلکه

برامر واسطه سیبه ذات اولور ، بوامرده یا اوزاتک جزء مساویسی ، یاخود خارج مساویسی در .

« ۱ » نجی به مثال — انسانه عارض اولان تکلمدر ؛

تکلمک عروضی انسانک جزء مساویسی بولنان نطق سایه سندهدر .

« ۲ » نجی به مثال — انسانه لاحق اولان ضاحکیتدر ؛

کولمه نك لحوقی انسانک ماهیتندن خارج مساویسی بولنان اتمجب واسطه سیلهدر .

بو امر ماهیتک جزء اعمی ده اوله بیایر . فقط بویله

بر جزء ایله حقیقه تله عارض اولانی — بو بحثده حقلی

کوردیگم منقدین علمایه تبعاً — اعراض ذاتیه دن دکل ؛

غریبه دن صایدیغم جهته بوقسمی قاله بیله آلامشمددر

متأخرین نه دیرلرسه دیسونلر .

« ایک جیسی » : اولان کیفیت رجوعه کاجه :

بوده برقاج درلودر .

۱ — موضوع علم بعینه مسئله نك موضوعی قیلنیده ایشه اوموضوعه موضوع علمك عرض ذاتیسی حمل اولنوب بر قضیه شكلی آلیر . مثلاً : علم طبیعتك موضوعی بولنان (جسم طبیعی اله آلوب فن مذکورك مسائلندن اولان) هر جسم طبیعیك حیز طبیعیسی واردر . قضیه سنه نظرایدلدکده کورولورکه حیز طبیعتك وارانی ، موضوعی بولنان « هر جسم طبیعیك » هم عرض ذاتیسی ، همده محمولیدر . بوموضوع ایسه علم طبیعتك موضوعی اولان جسم طبیعیك عینیدر .

۲ — موضوع علمك نوعی موضوع مسئله یاییلیده ایشه اوموضوعه کنديسك عرض ذاتیسی حمل اولنوب بر قضیه اولور . مثلاً : جسم طبیعتك نوعی اولان حیوانی اله آلوب علم طبیعتك مسئله سی بولنان : « هر حیوانك قوه لامه سی واردر » . قضیه سنه باقدیغمزده کورورزکه قوه لامه نك موجودیتی « جسم طبیعیك » نوعی اولان « حیوان » ك هم عرض ذاتیسی همده محمولیدر .

۳ — نه یوقاریکی کبی موضوع علمك نوعی مسئله نك موضوعی قیلنور . لکن شوقدر بر فرق واردرکه : عمومده موضوع علمدن بشقه برشیئه تجاوز ایتمه سیله مشروط بر امر اعم سایه سنده اوموضوعه لاحق اولان شیئی اثبات ایدیلور . مثلاً : مسکراتی ایچمك فعلی اله آلوب موضوعی « افعال مکلفین » اولان فن جلیل فقهك : « مسکراتی ایچمك حرامدر » . مسئله سنه نظر ابتدیکمزده کورورزکه بو قضیه نك موضوعی (افعال مکلفین) ك نوعی اولمقله برابر کنديسنه اعم بر امر واسطه سیله عارض اولان شیئی اثبات اولنورکه ایشه او امر اعم موضوع قضیه نك منهی عنه اولمایدر . محمول ایسه موضوع مسئله نك عرض ذاتیسی بولنان « حرام »

سوزندن عبارتدر . حالبوکه بواصراعم فقهك موضوعی اولان « افعال مکلفین » دن اصلاً متجاوز دکلدرد .

۴ — موضوع مسئله علمك عرض ذاتیسی ویاخود او عرضك نوعی قیلنورده اوموضوعه کنديسك عرض ذاتیسی حمل اولنور . مثلاً هر بر متحرک اله آلوب موضوعی « جسم طبیعی » اولان علم طبیعتك « هر بر متحرکك جهتی واردر » . مسئله سنه باقدیغمزده کوریرزکه جهتك موجودیتی « جسم طبیعی » نك نوع عرض ذاتیسی اولان « هر بر متحرکك » سوزینه اثبات اولنمش بر محمولدر .

۵ — ینه دردنجی قسم کبی موضوع مسئله موضوع علمك عرض ذاتیسی ویاخود او عرضك نوعی قیلنور . لکن شوقدر بر فرق واردرکه :

عمومده موضوع علمدن تجاوز ایتمه سیله مشروط بر امر اعم سایه سنده اوموضوعه عارض اولان شیئی اثبات ایدیایر . مثلاً : علم طبیعتك مسائلندن اولان « ایکی حرکت مستقیمه ایله متحرکك همه حال بوحرکتلر آرم سنده ساکندر » . قضیه سنه باقدیغمزده کوریرزکه ایکی حرکتلر اتصاف ایدن « متحرکك » موضوعی « جسم طبیعی » نك عرض ذاتیسندن برنوع اولدینی کبی کنديسنه حمل ایدیلن « ساکندر » محمولی دنخی جسم واسطه سیله عارض اولمشدر . ایشه بوجسم بر امر اعمدرکه موضوع فن بولنان « جسم طبیعی » دن بشقه برشیئه متجاوز دکلدرد .

بر تفصیل بیان ایدیلن علملرک موضوعلری او علملرک مشتمل بولندقلری مسئله لرك هیئت مجموعه سنك برشی حکمنده اولمسی اقتضا ایتدیکی جهته جهت وحدتلی عد ایدلمشدر .

بنابرین هر هانکی فن اولورسه اولسون اوفنی تعلم ایدن کیمسه اك اوکجه بر جوق مسئله لری بر آره یه طویلا یوبده مستقلاً بر فن صره سنه قوبان جهت وحدتیه اوفنی بیلملیدر . تا که مفصلاً اومسئله لری تحصیله باشلامق سزین کنديسنك قوه ادراکیه سنده او

مسئله دایر بر علم اجمالی حاصل اولسون ، که مقصودی اولان علمی لایق بیل آکلاویه جفته امنیت کلی . واقدا- رینی مقصودی اولمیان صرف ایله تضییع زمان ایتمه ملیدر . برده اومسئله لری محتوی بولنان علمک غایبی ده تصدیق ایتلیدر که نشئه سیله سعی آرتون .

مابعدی وار

نصوح افندی زاده :

ع . خیری

ترکیا اتفاق ایتلی می ؟

بوکون بوتون ملل متمدنه وبالخاصه دول معظمه صوک درجده مسلح و حربیه آماده بر وضعیتده طوروب بکلورلر . ایکی بیوک اتفاق کره ارضک همان موازنه سیاسیه سنی تأمین ایدیور .

اتفاق مثله قارشی باشده انکلتزه اولدینی حالد روسیه و فرانسه بر ائتلافی - یعنی - اتفاق احضار ایتشلردر . روسیه دولتی بالقانلرده وبالخاصه ایرانده عظیم بر رول اوینامق مقصدیه اقصای شرقده کی آمال استیلا جوایانه - نه ختام ویره رک ژاپونیا ایله بر معاهده نامه پی عقد ایلدی . دیمک که بتون قوای حربیه سنی ایران و ترکیا طرفه چورمکده و بناء علیه اتفاق مثلتک صریح منافعه مخل اولمق اوزره تحشید ایتمکده در . بو ایکی مدهش اتفاقک اسلحه ناریه و دوتملری آلتده بوتون نوع بشر تیره یوب طوروبور ! نه اوله حق ؟ عسا کرک ایاقلری آلتده وادیلر و صحرالر لرزان اولوب و سفائن حربیه نک تحتند دربار اضطراب عظیمده ایکن سمدده اوچان مسلح کیلر دخی هوای افلاکی دوجار اندیشه ایدیور ! انسانلر هیچ بر وقته بوقدر مهلتک وظالم سلاحلر ایچنده دشمندیلر . علوم حاضره اصلاحات جمعیات بشریه ایله اوغراشدقلری برحالد قنون جدیدده دخی افنای نوع بشرک خدامی در دیرسهک طوغری سوبلمش اولورز . دیشلرینه قدر سلاحلارمش

اولان بو مدنی وقوتلی ملتارک میاننده عجبا تورکیانک وضعیتیه نه مرکزده در ؟ ایکی قوای هائله آره سنده نه موقعده بولنیورز ؟ هانکه متفق گروه ایله اتفاق ایتلی در ؟ تورکیانک حال انفرادده بولنمی خیرلی می شه سز که محترم وکلار من دولتک نازک و بحرانی موقعی تقدیر ایتشلر و بوتون دولتلر ایله انی کچمک و مناسبات دوشمنانه بولنمی آرزو سندن ایرلامشلردر . لکن بو هرکله حسن مناسبات و انفراد بولنمی بی حیثیت و منافع شروع مزه خلل کلامک شرط قطعی سیله یک طوغری اوله بیلیر . حالبوکه احوال و جریان یومیه بونک عکسینی اثبات ایدیور . حال انفرادده بولند قجه منافع و حیثیت ملیه من خللدن تجاوزدن وقایه ایدیلور . بزم یوزمزه قرشی دیشلرینی غجراتان دشمنلر اوقدر چوقدر که عادتایک ضربه آهینمیزک هانکی آغزه ایندروب آنی بر لحظه ده خون آلود ایتمکده شاشروب متردد قالیوزر . یونانلیلر سوکلی کریدمنی المزدن آلمق فکریله برأ و بحرأ سلاحلانیورلر . ماکدونیا کوز تیکن بلغارلر بزی بر درلو راحت بر اقیورلر . تأمین مشروطیت و آسایش عمومی ایجاباتدن اولان سلاح طویلامق مسئله سی بلغار و طنداشلر مزه تطبیق اولدینی کی صوفیه مطبوعاتیه قومیه جیلر قیامتیلر قویاروب علیهمزده بیک درلو مفتیاده بولنیورلر . بیکلرجه عسا کر و اولاد مسلمین عزیز قنلرینی صرف شو سلاح طویلانمی مسئله سندن طویلائی دوکدیلر فدای جان ایلدیلر . بوکون بوتون امت محمد آرانووداغده ، حورانده ، کردستانده ، یمنده شهدا و مقتواین مسلمنه حقنده قان آغلیه رق ماتم طوتیور . حالبوکه بر بلغارک بر رومک بو یوزدن بر طامله قانی بیله دوکدیدی . بلغارلر ، اشقیا و چته جیلری تأدیب ایتمکدن بیله حکومت مشروطیت پرو ریمزی منع ایتمکد قالیورلر . حکر متمزک اک عادلانه اجرا آتی واک مقتدل حرکاتی بو کوچک قومشولریمزک